

19841018

GOZDNO IN LESNO
GOSPODARSTVO PRI BF
61001 LJUBLJANA, VEČNA POT 2
P. P. 523-X, TELEFON 268 963

Ljubljana, 18.10. 19.84

Zavod za izgradnjo Ljubljane
TOZD Inženiring
Kersnikova 10
61000 LJUBLJANA
(Tov.Miro Balkovec)

Vaš znak:

Naš znak:

ZADEVA: Siva hišna goba v podstrešnih prostorih hiš Ciril Metodov trg
št.12 in 13

V sredo, 10.10.1984, sva si ogledala podstrešji hiš na Ciril Metodovem trgu 12 in 13 tov.Miro Balkovec, predstavnik ZIL in mag.Dušan JURČ, IGLG. Ker ob tem ogledu nisva dobila ključev podstrešja hiše št. 14, sem v četrtek, 11.10. ob 15,00 uri ponovno poizkušal najti stanovalko v vrhnjem stanovanju te hiše. Izvedel pa sem le, da je do konca oktobra ne bo doma, drugega ključa podstrešja pa stanovalci nimajo.

Na zunanji strani napušča hiše št.12 izraščata iz ometa dva trosnjaka solzivke ali sive hišne gobe (*Serpula lacrimans*, sinonima sta *Merulius lacrimans* in *Gyrophana lacrimans*). Na podstrešju, v notranjosti iste hiše, se na nosilnem horizontalnem tramu (legi) razvija več deset trosnjakov. Obraščajo tudi opeko, ki je zložena ob tem tramu, nekaj metrov okoli trosnjakov pa so tla prekrita s plastjo opekastorjavih trosov solzivke. Pred nekaj meseci se je podrl del stropa spodaj ležečega prostora (tla podstrešja). Les nosilnih tramov tega stropa je v dolžini nekaj metrov močno razkrojen, razpada kubično in je preraščen z dobro razvitim podgobjem solzivke. Prav tako se podgobje obilno razvija v trstiki pod stropnim ometom. Solzivka intenzivno razkraja leseno konstrukcijo podstrešne stavbe št.12, vendar le v premeru nekaj metrov od stika s hišo št.13. Vzrok za njeno obilno razrast je vlaga, ki je po informaciji tov.Balkovca prihajala iz gradbenega odra na strehi hiše št.12.

Iz obsega njenega razkrojevalnega delovanja in iz številnih, tudi starejših trosnjakov, pa lahko trdimo, da je bila ta gliva prisotna v strešni konstrukciji že pred začetkom zamakanja, ki se je pričelo približno pred enim letom. Le-to je le pospešilo njeno razdiralno delovanje in omogočilo tako obilno oblikovanje trosnjakov. Podstrešje hiše št.13 je prenovljeno in zamenjana je celotna konstrukcija z novo. Les je svež (ni presušen) in lega se dotika zida hiše št.12 na mestu, kjer je na drugi strani podgobje sive hišne gobe najmočnejše razraslo.

Pri sanaciji stanja v hiši št.12 in 13 upoštevajte, da se v lesu ostrešja in vlažnih zidovih razrašča najnevarnejša gliva, ki lahko razkraja les v stanovanjskih prostorih. Zato naj bodo vsi ukrepi izvedeni natančno in strokovno.

Priporočamo vam naslednje ukrepe:

1. Takoj odstranite trosnjake sive hišne gobe iz ostrešja števil. 12 in jih sežgite. Odstranite tudi veliko množino trosnega prahu iz tal podstrešja. Tako boste zmanjšali močan infekcijski potencial te glive.
2. Odstranite ves les, ki ga prerašča siva, pahljačasto razraslo podgobje glive in tudi tistega, ki je porjavel in razpokan. Les sežgite. Omet in trstiko, ki sta prepredena s podgobjem solzivke, čim popolneje odstranite in ga zakopljite v tla. Ti ukrepi so potrebni zato, ker iz vsakega delca lesa ali ometa, ki vsebuje podgobje te glive, lahko gliva ob ugodnih razmerah izraste ter okuži in prične razkrajati nov les.
3. Menimo, da se je podgobje glive razraslo že do okenskega okvira na hiši št.12 (tistega, ki je tik pri stavbi št.13). Priporočamo tudi zamenjavo tega okvira.
4. Glede na ogromno količino trosov solzivke na podstrešju hiše št.12 priporočamo, da takoj premažete celotno strešno konstrukcijo hiše št.13 s fungicidnim sredstvom silvanol G (proizvaja ga Silvaproduct Ljubljana). Les namreč še ni zračno suh, trosi solzivke lahko na njem vzklijejo in gliva se lahko razrase tudi v novem ostrešju. Ne polagajte izolacijskih materialov in parne zapore, preden se les dobro ne bo osušil, kar bo verjetno šele spomladi 1985. Zagotovite pravilno izvedbo teh del, predvsem stalno zračenje lesene konstrukcije.

5. Horizontalni nosilni tram (lego) v hiši št.13 odžagajte v delu proti hiši št.12, kolikor je mogoče. Verjetno namreč je, da se je vanj že naselila solzivka, ki se obilno razrašča na drugi strani zidu. Zid in ves les v bližini dobro prepožite s silvanolom G.
6. Poseben problem so tla podstrešja hiše št.13. Nosilni tramovi teh tal namreč ob sanaciji podstrešja niso bili zamenjani. Možno in verjetno je, da je podgobje solzivke prodrlo skozi vlažen zid med hišo št.12 in 13, saj je center največjega razrasta te glive prav na stičišču obeh hiš. V tem primeru težko svetujemo kateri ukrepi so nujni, kajti tramovi niso dostopni in njihovega stanja nismo mogli ugotoviti. Morda bo zastavila razkrojevalno delovanje solzivke popolna izsušitev lesenih delov, vendar bo ob vsakem ponovnem vlaženju gliva postala spet aktivna. Svetujemo stalno kontrolo stanja stropa prostorov pod podstrešjem hiše št.13 in ob kakršnihkoli znakih zmanjšane nosilnosti (npr. razpoke) ali znakih prisotnosti solzivke (npr. vidno podgobje) takojšnjo sanacijo.

Obširne podatke o biologiji in zatiranju sive hišne gobe ali solzivke najdete v knjigi Stana Hočevar: Hišne gobe, DZS, Ljubljana 1975.

Sestavil:

mag. Dušan JURČ, dipl. biol.